

відразу. Рука повинна вміти грати не тільки окремі інтонації зв'язно, але і цілий ряд звуків, як би «на одному диханні».

Баяніст відтворює не тільки одну мелодію або голос, але і складну гармонічну і поліфонічну тканину твору. Завдання виконавця – зробити музичну тканину опуклою, яскравою, або, навпаки, матовою, погашеною.

У багатьох виконавців поширені такі помилки як недооцінка (не замислюються над динамічним багатством і звуковою різноманітністю інструменту) або переоцінка звуку (занадто милуються звуком, смакують його).

Отже, уважність до якості звуку та майстерність його видобування є важливою стороною підготовки юного баяніста. Робота над звуком є основною, цікавою, важкою і пов'язана зі слуховими уявленнями.

Список використаних джерел

1. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста): підруч. [для вищ. та середніх муз. навч. закл.] К.: Музична Україна, 2004. 290 с.
2. Семешко А. А. Виконавська майстерність баяніста. Методичні основи : Навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 144 с.

Миколаєнко Марія,
викладачка Лучанської дитячої музичної
школи (с. Лука)

ВИКОРИСТАННЯ ФОНОГРАМ ТА СИНТЕЗАТОРА У РОБОТІ З АНСАМБЛЕМ СКРИПАЛІВ ТА СКРИПАЛЯМИ-СОЛІСТАМИ

Анотація. У матеріалі описано досвід використання музичних «мінусових» фонограм та синтезатора у роботі зі скрипалями-солістами та ансамблями скрипалів. Показується користь такої роботи у розвитку музичних здібностей учнів. Представлені різноманітні сучасні аудіо

редактори, які доцільно використовувати у роботі педагога мистецької школи.

Ключові слова: *мистецька освіта, інновації, скрипалі-солісти, ансамбль скрипалів, фонограма, цифрові технології, синтезатор.*

Сучасна музика, відгукуючись на проблеми сьогодення, не розвивається сама по собі, як окреме явище. Звукова палітра, зміст, стиль сучасної музики викликає у слухача великий діапазон почуттів: від неприйняття незвичних гармоній до цікавості й глибоких роздумів про них. Найбільш налаштованими до сприйняття сучасної музики є діти, молодь.

Явище сучасної музики існує й активно розвивається у поєднанні із традиційним музичним мистецтвом, що вказує на необхідність дослідження цього феномену.

У ХХІ столітті є характерним впровадження комп'ютерних та комунікаційних технологій в усіх сферах людської діяльності. Сучасні діти переповнені звуковими та візуальними враженнями. Серед слухачів є популярними обробки класичної музики та кавери пісень у сольному та оркестровому виконанні. Тому використання навичок у побутовому музикуванні під фонограму-мінусовку є значним стимулом навчання для більшості учнів.

Ансамбль скрипалів – це одна з найцікавіших і плідних форм роботи в мистецькій школі. Під час гри в ансамблі розвиваються почуття темпу, ритму, музична пам'ять, гармонійний, мелодійний, поліфонічний слух. Діти вчаться чути й розуміти внутрішній світ музики, вони зростають і розвиваються в емоційному та естетичному плані.

Ансамбль скрипалів Лучанської музичної школи завжди є окрасою міських, районних заходів та концертів. Свою майстерність вони презентують на різних фестивалях, конкурсах. Будь-який виступ – це не тільки стимул до роботи, а й можливість показати свої досягнення та успіхи. Це також знайомство слухачів з «живою» скрипковою музикою. А гра з «мінусом» сприяє розвитку навичок виразного виконання творів різного

характеру, розвитку художньо-образного виконавського мислення, чистої інтонації та стабільного ритму. Твори звучать більш публічно, яскраво, сучасно. Використання мінусових фонограм розширює можливості виступів на будь-яких майданчиках: на святкових заходах у парках та на вуличних майданчиках, у фойє, залах, аудиторіях, де немає фортепіано.

Цікавими є поєднання ансамблю скрипалів і синтезатора, або соліста-скрипаля і синтезатора, до чого з великою цікавістю долучаються учні-піаністи, тим самим виступи стають цікавішими перш за все для дітей.

У нашому досвіді мінусову фонограму та гру синтезаторів застосовуємо під час виступів на місцевих концертах різного рівня. Така форма виступу стала традицією школи.

Зараз, коли практично в кожній людині незалежно від віку і роду діяльності є смартфон, планшет, ноутбук та інші мобільні пристрої, за допомогою яких можна легко відтворити аудіозапис, використання «мінусовок» вже не сприймається як складне явище. Фонограму можна записати на спеціальний USB-носіє, MP3-плеєр або інший мобільний пристрій, щоб учень зміг вчити свою партію в домашніх умовах.

Корисним методом тренування навички гри під «мінус» є техніка сольфеджування власної інструментальної партії, коли учень співає мелодію з назвами нот (як в караоке). Подібна методика дозволяє учневі відпрацювати музичний матеріал, краще його проаналізувати й запам'ятати.

Якщо немає технічної та фінансової можливості зробити аранжування і записати фонограму на студії, можна знайти необхідне в Інтернеті. Існує низка сайтів з великою кількістю «мінусовок» з функцією пошуку за назвою, виконавцем, рубриками. Водночас, слід враховувати, що готові «мінусовки» часто відрізняються від нотних текстів за формою, темпом, зміною тональності, присутністю беквокалу тощо.

Також допомагає серія збірників «Музична школа», де разом з нотним матеріалом додаються носії з фонограмами. Якісний «мінус» повинен мати достатню гучність та чіткість. Бажано, щоб збігалися структура твору та

тональність, була правильна гармонія.

Інтернет пропонує велику різноманітність сучасних аудіоредакторів – додатків для обробки, зміни й запису аудіо файлів, у яких редагується обрана фонограма. Завдяки вбудованим функціям, можна вирізати, копіювати, переміщати або видаляти певні ділянки музичного твору, накладати звукові ефекти, змінювати тональність та темп. До того ж у програмах є функція автоматичної корекції звуку. У ручному режимі корегується гучність, видаляються дефекти (клацання, шипіння тощо). Аудіоредактор може конвертувати аудіо з одного формату в інший.

Перш ніж почати грати під «мінус», потрібно добре вивчити твір під акомпанемент. А для точного метроритму добре застосовувати метроном. У Google play є безліч додатків з функціями метронома. Їх можна поділити на дві групи:

- прості інтерактивні додатки з подобою природного звуку механічного та електричного метронома;
- прості у використанні драм-машини з метрономом, які грають барабанні петлі.

За останні роки на звітних концертах нашої школи ансамблем скрипалів та солістами-скрипалями виконані такі твори:

- Ш. Азнавур «Вічне кохання»;
- віночок українських народних пісень;
- українська народна пісня «Сонце низенько»;
- А. Пашкевич «Мамина вишня»;
- К. Стеценко «Скерцино»;
- Й. Штраус «Полька-Анна»;
- українська народна пісня «Залітай, залітай»;
- О. Гончарук Вальс;
- Ю. Шинкаренко «В Макдональдс!»;
- Т. Массон «Бугі».

Всі ці п'єси виконувались на шкільних концертах з «мінусом» або синтезатором. Учні виступають на різних майданчиках, маючи в репертуарі твори з «мінусовками» та у супроводі синтезатора.

Список використаних джерел

1. Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. 226 с.
2. Матеріали щорічної науково-практичної інтернет-конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів, магістрів та студентів «Музика в діалозі з сучасністю: мистецькі, педагогічні, комунікаційні аспекти музичної культури України ХХІ століття». Київ : КНУКіМ, 2020. 223 с.

Миронько Інна,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи № 2 імені В. Шаповаленка
(м. Полтава)

РОБОТА НАД ВИКОНАВСТВОМ У КЛАСІ ФОРТЕПІАНО МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

***Анотація.** У статті окреслено питання важливості фортепіанного виконавства. Висвітлюється тема вивчення музичного твору як об'ємного, складного і багатокомпонентного процесу. Визначено і проаналізовано етапи розучування музичного твору. Розкрито питання щодо навчання виконанню, де музичну осмисленість необхідно поєднати з емоційністю сприйняття.*

***Ключові слова:** музичне мистецтво, фортепіанне виконавство.*

Незаперечним фактом сучасної педагогічної науки є те, що у становленні моральності, духовності, внутрішньої культури і гармонії молодого покоління важлива роль належить мистецтву. Провідне місце серед усіх психоемоційних чинників впливу на людину посідає музичне мистецтво,